

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	4750
Ημερομηνία καταθέσεως	3-4-17

Αθήνα, 3 Απριλίου 2017

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Τουρισμού
- Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Εσωτερικών

Θέμα: «Η εκ νέου νομοθετική ρύθμιση της ελεύθερης κατασκήνωσης»

Η ελεύθερη κατασκήνωση απαγορεύεται βάσει νόμου, ο οποίος την τυποποιεί και ποινικά. Με το Ν. 392/1976 ρυθμίζεται το ζήτημα της κατασκήνωσης, επιβάλλοντας τον περιορισμό της σε οργανωμένους χώρους συγκεκριμένων προδιαγραφών, με την καταβολή χρηματικού τιμήματος και ταυτόχρονα απαγορεύοντάς την σε κοινόχρηστους χώρους. Έκτοτε, οι αλλαγές στο ανωτέρω καθεστώς είναι λίγες και αφορούν κυρίως στην αυστηροποίηση των προδιαγραφών των οργανωμένων χώρων κατασκήνωσης και στις ποινές των παραβατών.

Η συγκεκριμένη, ρητή νομοθετική απαγόρευση της ελεύθερης κατασκήνωσης γέννησε μια σειρά από αντινομίες που οφείλονται στη σύγκρουση διαφορετικών και κατά τα φαινόμενα αντίρροπων έννομων αγαθών. Στις ισχύουσες διατάξεις επιλέχθηκε να επικρατήσει ως αγαθό αξιότερο έννομης προστασίας, το ατομικό δικαίωμα στην οικονομική ελευθερία και στην οικονομική ανάπτυξη στον τομέα του τουρισμού, με ταυτόχρονη προβολή των αγαθών της δημόσιας υγείας και του προστατευόμενου περιβάλλοντος, έναντι των δικαιωμάτων ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας του ατόμου, της ισότητας και της οπόλαυσης του φυσικού περιβάλλοντος, τα οποία πλήπονται δυσανάλογα. Οι εν λόγω συγκρούσεις αντικατοπτρίζονται χαρακτηριστικά στις ανθρώπινες συμπεριφορές και αντιδράσεις. Από τη μια πλευρά, οι ελεύθεροι κατασκηνωτές να διεκδικούν τα συνταγματικά τους δικαιώματα και από την άλλη, οι κατά τόπους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων να τους καταγγέλλουν. Στη μέση οι τοπικές αρχές που δεν μπορούν παρά να φροντίσουν για την τήρηση του ισχύοντα νόμου. Η θερινή περίοδος πλησιάζει, και σήμερα, περισσότερο από ποτέ, πληθαίνουν οι φωνές που τάσσονται υπέρ τις ανεμπόδιστης, οικονομικά ανέξοδης και υπεύθυνης απόλαυσης της φύσης, μέσα από την ελεύθερη κατασκήνωση.

Καταρχάς, είναι απολύτως αναγκαίο να κατανοηθεί ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις έχουν ξεπεραστεί από το πνεύμα της εποχής μας, τυποποιούν ένα ψευτοέγκλημα και είναι ηθικά,

νομικά και κοινωνικά ανεπίτρεπτες. Με την απαγόρευση της ελεύθερης κατασκήνωσης παραβιάζεται η συνταγματική αρχή της ισότητας (άρθρο 4 Σ) δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Στην προκειμένη περίπτωση, η ισότητα έγκειται στην καθολική παροχή της δυνατότητας διακοπών, αναψυχής, επαφής με τη φύση και ανάπαυσης, ανάλογα με την προσωπικότητα και τις δυνατότητες του καθενός. Κατά συνέπεια, η στέρηση της απόλαυσης των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων ατόμων με περιορισμένη οικονομική επιφάνεια αποτελεί διάκριση και ενισχύει φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού.

Η ελεύθερη κατασκήνωση θα μπορούσε να είναι μια χρήσιμη προσθήκη εναλλακτικού τουρισμού στο υπάρχον Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό. Αλλά δεν περιορίζεται στην αντίληψη της κατασκήνωσης ως καταναλωτικό προϊόν, ούτε μετατρέπει σε εμπόρευμα την ανάγκη μας για διακοπές, αν και αδιαμφισβήτητα οι κατασκηνωτές στηρίζουν την τοπική οικονομία και τις μικρές επιχειρήσεις (παντοπωλεία, χώροι εστίασης, χώροι διασκέδασης και ψυχαγωγίας κ.α.) συμβάλλοντας στην περαιτέρω ανάπτυξη τους. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ελεύθερης κατασκήνωσης (άμεση αλληλεπίδραση με το φυσικό περιβάλλον, αυτοοργάνωση, συμβίωση ...) ανταποκρίνονται στις σωματικές, ψυχικές και πνευματικές ανάγκες, πολλών ατόμων, τα οποία αδυνατούν να τις καλύψουν με την καθολική απαγόρευσή της, γεγονός που μεταφράζεται στη στέρηση του συνταγματικού δικαιώματος ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητάς τους. Ουσιαστικά, ποινικοποιείται το φρόνημα και καταστέλλεται μια φυσιολογική συμπεριφορά, διότι η συνειδητή ελεύθερη κατασκήνωση δεν πλήττει κάποιο δημόσιο αγαθό.

Η διασφάλιση της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, δεν αποτελούν ισχυρά επιχειρήματα που να οδηγούν στην απόλυτη απαγόρευση της ελεύθερης κατασκήνωσης. Εξάλλου, σε κάθε λειτουργία και δραστηριότητα της κοινωνίας εμφανίζονται ασυνείδητες συμπεριφορές -από την οδήγηση του αυτοκινήτου, μέχρι την απόλαυση της μουσικής. Η ολοκληρωτική απαγόρευσή τους αντίκειται σε βασικές αρχές ενός συνταγματικού κράτους, όπως η αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 Σ), η οποία επιβάλλει περιορισμούς δικαιωμάτων και ελευθεριών με μέτρα αναγκαία, πρόσφορα και ανάλογα του σκοπού του νομοθέτη. Για το λόγο αυτό, για τη χρήση του αυτοκινήτου δημιουργήθηκαν φωτεινοί σηματοδότες και θεσμοθετήθηκαν όρια ταχύτητας, για την απόλαυση της μουσικής όρια θορύβου και ώρες κοινής ησυχίας. Το ίδιο ισχύει και για τη συμπεριφορά των ελεύθερων κατασκηνωτών, η οποία περιορίζεται τουλάχιστον από το Ν. 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και από τα άρθρα 264, 421, 427 και 428 του Ποινικού Κώδικα, τα οποία διαφυλάσσουν τα έννομα αγαθά «περιβάλλον», «υγεία», «ασφάλεια». Εφόσον στόχος μας είναι να προστατεύσουμε περιβάλλον και δημόσια υγεία (δημόσιο συμφέρον), υπάρχει η εναλλακτική οδός της υπό όρους ελεύθερης κατασκήνωσης (εφαρμόζεται σε πολλές χώρες και «άτυπα» σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδας), η οποία ως κρατική παρέμβαση αποτελεί καταλληλότερο μέτρο αφού δεν πλήττει τα άτομα που σέβονται και προστατεύουν το περιβάλλον, ενώ ταυτόχρονα περιορίζει τις ανθρωπίνες πράξεις που ενδέχεται να αποτελέσουν κίνδυνο για το δημόσιο συμφέρον.

Ορίζοντας νομοθετικά ένα «αποδεκτό επίπεδο υποδομών» για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών, αλλά κυρίως για την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας (π.χ. χώροι υγιεινής, παροχή νερού, χώροι διαχωρισμού και συλλογής απορριμμάτων, σήμανση) σε

δημόσιες ή δημοτικές εκτάσεις κοινόχρηστου χαρακτήρα (εξαιρώντας τις Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου) και θέτοντας όρους (π.χ. μέγιστη διάρκεια διαμονής) είναι δυνατό να διασφαλιστούν όλα τα εμπλεκόμενα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα και να προστατευτούν όλα τα σχετικά έννομα αγαθά.

Εξάλλου, στο πλαίσιο της συνολικής προσπάθειας ενίσχυσης του κοινωνικού κράτους και του κράτους δικαίου, εκτιμάται ότι η κυβέρνηση οφείλει να αξιοποιήσει κάθε δυνατότητα/ευκαιρία εξομάλυνσης της κοινωνικής και οικονομικής ανισότητας (εισοδηματικές ανισότητες, διακρίσεις, φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός, κλπ). Η εκ νέου ρύθμιση της ελεύθερης κατασκήνωσης θα μπορούσε να είναι ένα μέτρο αντίστοιχο του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, ένα δίκτυο ασφαλείας για τους μη έχοντες, το οποίο ταυτόχρονα αποκαθιστά την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκηση ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, χωρίς να θίγει κάποιο έννομο αγαθό. Πρόκειται για μια ανέξοδη κοινωνική παροχή που θα ωφελήσει μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού.

Κατά συνέπεια, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- Πώς αντιμετωπίζουν τις προαναφερθείσες απόψεις που αμφισβητούν τη συνταγματικότητα των συγκεκριμένων νομοθετικών διατάξεων;
- Πώς προσλαμβάνουν την άποψη ότι δεν πρέπει να στερούνται οι πολίτες το δικαίωμα στην ανεμπόδιστη και οικονομικά ανέξοδη δυνατότητα διακοπών, ανάπαυσης, αναψυχής και απόλαυσης της φύσης, μέσω της ελεύθερης κατασκήνωσης;
- Εξετάζουν το ενδεχόμενο να καταργηθούν οι επίμαχες διατάξεις περί απαγόρευσης της ελεύθερης κατασκήνωσης και να θεσμοθετηθεί ένα πλαίσιο οριοθέτησής της;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Πάλλης Γεώργιος

Ακριώτης Γεώργιος

Αντωνίου Χρήστος

Αυλωνίτου Ελένη

Βάκη Φωτεινή

Γάκης Δημήτριος

Γεωργοπούλου-Σαλτάρη Ευσταθία (Έφη)

Γιαννακίδης Ευστάθιος

Γκιόλας Ιωάννης

Δημαράς Γεώργιος

Θελερίτη Μαρία

Ιγγλέζη Αικατερίνη

Καβαδιά Ιωαννέτα (Αννέτα)

Καραγιαννίδης Χρήστος

Καρακώστα Ευαγγελία (Εύη)

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Καστόρης Αστέριος

Κατσαβριά-Σιωροπούλου Χρυσούλα

Λιβανίου Ζωή

Μανιός Νικόλαος

Μορφίδης Κωνσταντίνος

Μουμουλίδης Θεμιστοκλής

Μπαλαούρας Γεράσιμος (Μάκης)

Μπαλτάς Αριστείδης – Νικόλαος – Δημήτριος

Ντζιμάνης Γεώργιος

Παπαδόπουλος Νικόλαος

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Παπαδόπουλος Χριστόφορος

Παρασκευόπουλος Νικόλαος

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σκούφα Ελισσάβητ (Μπέττυ)

Σταματάκη Ελένη

Σταμπουλή Αφροδίτη

Στογιαννίδης Γρηγόριος

Συρίγος Αντώνιος

Φίλης Νικόλαος

Χριστοδουλοπούλου Αναστασία

Ψυχογιός Γεώργιος